

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ

(ԽԵԻ) ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹԼԿՈՒՐԱՆՑԻ

ՃԻ.

Մատոյց պատարագ Աբէլ, եւ եղեւ Տեառն ընդունական,
մատոյց եւ Կայէն ոչ լաւ, եւ չեղեւ այն հաճոյական:

ՃԻԱ.

Աբէլ ի գառանց զընտիրն, եւ յօժար մըտօք կամական,
իսկ Կայէն զանարգն յարդեանց՝ անիպէտօ անպատշաճական:

ՃԻԲ.

Յորժամ չընկալաւ Աստուած, հեռացաւ յեղբայրսիրութեան,
ասէր, սա ի դրախտն երթայ, ւ ես լինիմ արտաքս մնացական,

ՃԻԳ.

Եաւթըն մեղք արար Կայէն, եւ պատիժըն նոյն թրւական,
զընծայն որ անարգ մատոյց եւ նախանծ ընդ եղբայրութեան:

ՃԻԴ.

Արիւնն որ անպարտ հեղեաց, մեղքըն նոր անաստուածական,
ւ արեամբ շաղախեաց զերկիր, սուգ ծնողացն եթող տրտմական:

ՃԻԵ.

Լըրբութեամբ պատասխանին՝ միթէ ես իցեմ պահապան,
զի Տէր հարցանէր զըթով, ի պատճառս ապաշխարութեան:

ՃԻԶ.

Ասաց Աստուած ընդ Կայէն, թէ անգօր մընաս կայական,
հեծաս ւ երերաս դողաս, գարշելի ի ազգըս մարդկան:

ՃԻԷ.

Բոլոր մարմնովդ բորոտիս, եւ չլինի բեզ տեղ հանգստեան,
եղջերբ բուսանին ի գլուխդ, գայ Կայէն լինի ձայնական:

ՃԻԸ.

Եւ որ սպանանէ զԿայէն՝ եօթն եօթեանց պատիժ կըրէ այն,
զոր ջըրհեղեղաւ կորեան, Կայենի ազինքն ամենայն:

ՃԻԹ.

Եւ Կայէն զենովք ծընաւ, եւ որդիք մարդկան կոչեցան,
ենովք ըզԴայիրիդադ, նա զՄաղաղիէլ չարութեան:

ՃԻԱ. — 1. — զընտիրսն, Ժ:

2. — այն ի պէտս, Խ:

ՃԻԲ. — 1. — Կհեղ, ԷԽ:

2. — եթով, արար, ԺԽ:

ՃԻԵ. — 1. — պատասխանէր, Է:

ՃԻԶ. — 1. — անգօր, զօրն, Ժ: . . . Թ:

ՃԻԳ. — 1. — Եղբայրսն, Զ:

2. — . . . ի ազգըս մարդկան, Ժ. Գու որդոց մարդկան, ԷԽ. ազգիս մարդկան, Ը:

ՃԻԴ. — 1. — բորոտիս, Ը: ւ ոչ լինի,

ՃԼ.

Մաղաղիէլ զՄաթուսաղայ, ազգ եօթն, ազինք կայինեան,
Ղամէք երկու կին ունէր, սընուցիչ մեղաց չարութեան:

ՃԼԱ.

Ղամէք ընդ կանայսն ասէր՝ խախտեցէք զուխտն Աստուածութեան,
շնացէք ընդ ազգին Սէթայ, որ որդիք Տեառն անուանեցան:

ՃԼԲ.

Ի յԱդայ ծընաւ զՈւբալ՝ երաժիշտ եղեւ նա զուսան,
և ի Սեւլայ ծընաւ Թորէլ, որ արար զգործ դարբընութեան:

ՃԼԳ.

Առին սընկոյր եւ ծարուր՝ ուսուցիչ կանայք չարութեան,
անկան ընդ ազգին Սէթայ, եւ եղեւ զինչ որ կամեցան:

ՃԼԴ.

Իսկ Կայէն լալով ասէր, արարիչ Աստուած պետական,
սաս գազանացըն քոց զի տացնն ինձ աւր մահըւան:

ՃԼԵ.

Այս Ղամէք եսպան զԿայէն, ոչ թէ սայ է թոռն Ենովքեան,
եւ խոստովանէր կանանցն, որ չըկրէր զպատիժ Կայինեան:

ՃԼԶ.

Դարձցուք մեք յազգըն Սէթայ, ի յԱդամ ի նախնին Եւայն,
վաթսուն ուստր եւ դուստր ունէր, որ անուանքըն չեն յերեւան:

ՃԼԷ.

Իսկ Ադամ ըզՍէթ ծընաւ, որ ծնողացն եղեւ սփոփարան,
և ի Սէթայ ծընաւ Ենովս, մարդ բարի արմատ բարութեան:

ՃԼԸ.

Նայ որ յուսացաւ յԱստուած, թէ խնամող եւ Հայր զըթական,
նայ ոչ մոռանայ ըզմեզ, այց առնէ յաւուրն յարութեան:

ՃԼԹ.

Զփրչումն որ մերկեաց Ադամ, զնոյն Ենովս և Ենովք ընկալան,
սորա արարին ըզգիրս, էական գոյից ցուցական:

ՃԼԱ.

Հոգւոյ եւ մըտաց է հաշ, իմաստնոցն է գործիական,
որպէս զԱստուած է տեսող, բարձրութեան խորոց գիտական:

ՃԼԱԱ.

Քան զոսկի ընտիր է սա, քան զարծաթ եւ այլ պիտեւան,
քան զականս է պատուական, եւ ալբեր սա անմահութեան:

ՃԼԳ. — 1. — ծարուր, Ժ:

ՃԼԵ. — 1. — Ենովքայն, Ի:

2. — Կայինայն, Թ:

ՃԼԶ. — 2. — ունեւ, Երեւ, Ժ:

ՃԼԸ. — 2. — ... աւուր գալտեան, Խ: Կան, Խ:

ՃԼԹ. — 1. — զնոյն, զայն, Ժ:

ՃԼԱ. — 2. — որպէս զԱստուած է բար-

ձանց տեսող, և ի խոր խորոց ... Խ:

ՃԼԱԱ. — 1. — սա, զիր, ... պիտուա-

ՃԽԵ.

Յինն հարիւր եւ յերեսուն ամին Սղամայ ար մեռելութեան,
ի նոյն եւ ի տասն ամին, եւ Սէթայ եհաս վաղըման:

ՃԽԴ.

Հարիւր եւ իննըսուն ամաց էր Ենովս ծընաւ ըզհայնան,
Ենովսայ նովին թըւով ժամանեաց արըն մահրւան:

ՃԽԵ.

Կայնան զՄաղաղիէլ ծընաւ, նա զՅարէդ զհայրն Ենովքեան,
Իսկ Յարէդ ծընաւ զԵնովք՝ պարզամիտ եւ աստուածազան:

ՃԽԶ.

Ենովք յՍղամայ լըւաւ, թէ մեղքն է պատճառ մահրւան,
ծընաւ ըզՄաթուսաղայ, սկիզբն արար ապաշխարութեան:

ՃԽԷ.

Ոչ միս եւ ոչ պըտուղ եկեր, բայց միայն ըզխոտ բուսական,
եւ չափ եղ ի գլուխն, ասէ՝ չեմ արժան երկնից տեսութեան:

ՃԽԸ.

Սա ասաց զօրն յարութեան, զսոսկալի առեան գալըստեան,
գայցէ Տէր բիւրուք զօրօք, բանակօքըն հրեշտակական:

ՃԽԹ.

Փոխեաց Տէր Աստուած ըզնա ի դըրախտն որ անմահական,
զի մի սպանանէ Ղամէք՝ չարագործ մարմնով սատանայն:

ՃԽԺ.

Յեաւթըն օր հանգեաւ Աստուած, սա եղեւ հանգիստ եւ աւթեման,
թէպէտ մեղքն յաղթեաց կենաց, սա բարեօք յաղթեաց մահրւան:

ՃԻ.

Եղիայ եւս ընդ նըմա՝ փոխանակ երկուցն որ ելան,
ի յամաւթ հերժուածողացն, որ անմահ մնալոյն չհաւատան:

ՃԻԱ.

Յետ փոխելոյն Ենովքա երկերիւր անծինք հաճեցան,
ի լեառն Ահերմոն ելան, ճըզնէին վասն անմահութեան:

ՃԻԲ.

Ի ծայր ճըզնութեան չելին, այլ իջին եւ աղտեղացան,
անկան ընդ դըստերս մարդկան, վավաշոտութեամբ շընացան:

ՃԻԴ.

Երկիր էր ապականեալ, եւ չըմնաց ոք ազնւական,
բսան այր ընդ մին կին շընայր, եւ չլինէր հեղեղ սերըման:

ՃԽԲ. — 2. — . . . եհաս ար վաղիս-
ճան, Ի:

ՃԽԴ. — 1. — Ենովքայն, ԹԻԽ:

2. — աստուածածան, ԶԽ:

ՃԽԶ. — 2. — և չափ ի գլուխն եղիր,
չեմ արժան երկնից տեսութեան, ԹԻԶ:

կապիճ ի գլուխն եղիր ասէ . . . Խ:

ՃԽԸ. — 1. — . . . անմահութեան, Ժ:

ՃԻԲ. — 2. — շընացան, ԺԽ. շըրջե-
ցան, ԸԶ:

ՃԻԴ. — 2. — և լինէր, ԶԹԻԶ:

ՃԾԴ.

Այլ ծնանէր բարձրը հասակ, հերձույր մայրն ի յօր ծընընդեան,
լինէին հրակայք ստուարք, քառասուն կանկուն ի երկայն:

ՃԾԵ.

Դիւաշունչը աստուածամարտք, մարդակերք անճոռնի գազան,
չըմնաց սուրբ եւ ոչ արդար, բայց միայն Նոյ ազնւական:

ՃԾԶ.

Մաթուսաղայ պարզամիտ էր անինչք եւ անքնակարան,
սա է որ զԴամէք ծընաւ, Դամէք զՆոյ զթագն արքունական:

ՃԾԷ.

Որ էր կատարեալ արդար, քան զնախնի իւր ազգն ամենայն,
Հինգ հարիւր ամօք եւ սա նրգնագգեաց մընայր կուսութեամբ:

ՃԾԸ.

Ի լերինս եւ յանապատս, ի մարմնի վարք հրեշտակական,
հաճոյ եղեւ Աստուծոյ, քան զքօլոր որդիս աղամեան:

ՃԾԹ.

Ընդ Նոյ խօսեցաւ Աստուած, եւ ասաց թէ գործեա տապան,
կին արա, որդի ստացիր, նոր երկրի պատճառ ծընընդեան:

ՃԱ.

Ծընաւ Նոյ երիս որդիս՝ զՍեմ, ըզՔամ, զԱբեղ սիրական,
առին եւ նոքա կանայս, բայց եւ Քամ յազգէն Կայենեան:

ՃԱԱ.

Այնպէս բարեգործ էր Նոյ, զի զհարիւր ամն իսկ ի լըման,
երեք ուսոր միայն ծընաւ, զի գարշէր ի խառնակութեան:

ՃԱԲ.

Երեք հարիւր կանգուն երկայն, յիսուն լայն գործեաց նա տապան,
եւ երեսուն բարձրութիւն, փայտ անփուտ խորշ հաստատական:

ՃԱԳ.

Հընչէր ի գործոյն հիւսանցն, յամենայն ականջ մեծածայն,
թէ պատրաստ լերուք մարդիկք, ջրհեղեղ հասեալ կան եւ գան:

ՃԱԴ.

Ասէ Տէր Աստուած ընդ Նոյ, ցնախահայրն իմ ազնւական,
մուտ դու եւ որդիքըն քո, եւ կին քո, հարսունքդ ամենայն:

ՃԱԵ.

Մըտեալ ի տապանն ամբողջ, սրբութեան է այս հրբաման,
յիւանելն այսպէս չասաց, այր ընդ կին խառն կոչեցան:

ՃԾԴ. — 2. — ի երկայն, ի. երկայն,
Ի. երկըայն, Յ:

ՃԾԵ. — 1. — մարդակերպք. ԹԺ:

2. — Նոյ աստուածազան, Ժ:

ՃԾԶ. — 2. — ... արքայական, ԺԱ:

ՃԾԷ. — 1. — Որ եր, Նոյ է, Ժ:

ՃԾԸ. — 2. — Կայինայն, ԶԺ:

ՃԻԲ. — 1. — նա, Նոյ, Ժ. նա տապան,
գտապան, ի:

ՃԻԴ. — 2. — մարդիկք, ասէր, Զ:

ՃԻԴ. — 2. — որդիքըն, ԶԺԱ որդիքըն,

ԻԹԻ. եղբարքըն, Ը:

ՃԻԵ. — 1. — Մըտեալ, Ֆաւ, Ժ:

2. — այլ ընդ, ԶԻՑ. ընդ, Ա, Թ:

ՃԿԶ.

Յանասնոց սրբոց եօթն, և ի թրուհնոցն նոյն թրական,
ընդ քեզ ի տապանն առցես, յանսրբոցն երկուս բաւական:

ՃԿԷ.

Ջանսուրբսն սակաւ ասաց, զի Տէր է յառաջ գիտական,
զի մի զսուրբսն նեղեցես, մի նենգող լիցին մարդրկան:

ՃԿԸ.

Յորժամ կատարեալ եղեւ տապանին շինուածքն ամենայն,
նաւթիւ եւ կրպրածիթով արտաքս եւ ներքսն ծեփեցան:

ՃԿԹ.

Դուռն ի կողմանէ թողեալ, դիւրամուտ սեռից զգայական,
ընդ մարդոյն ի միջնատունն, կերակուր եւ պէտք զանազան:

ՃԿ.

Վերնատուն եւ միջնատուն, ներքնատուն, յոյժ խորհրդական,
վերնատունն երկնից նըման, անմարմնոց զօրաց բնակարան:

ՃԿԱ.

Միջնատունն եղեմ դրախտին, արդարոց դասուց կայարան,
ներքնատունն երկրիս նըման, ուր անսուրբք եւ սուրբք յօրանան:

ՃԿԲ.

Յետ այսր եւ ի տապանէն հոտ անոյշ խրնկոց բուրեցան,
էրէք դիմեցին առ նա, մարդիք չարք զայն ոչ իմացան:

ՃԿԳ.

Եղեւ զոր եւ Տէրն ասաց, եւ կատարեցաւ հրրաման,
փակեաց Տէր Աստուած ըզդուռն արտաքոյ հնարիւք պընդական:

ՃԿԴ.

Հինգ հարիւր ամաց էր նոյ, յորժամ եւ հրաման ցասըման,
ի վեց հարիւրն ապա հեղեղն, եղ աւուրս ապաշխարութեան:

ՃԿՆ.

Բացան յորդ սահանք երկնից, յանդընդոց աղբւրք բրդխեցան,
վերին եւ ներքին ջրոյն յորդութիւնք յիրար միացան:

ՃԿԶ.

Բան ըզբարձր լերունքդ ի վեր հնգեւտասն կանգուն դիզեցան,
դրրախտըն միայն մընաց, որ չեհաս ջուրըն կորըստեան:

(20)

Ն. ԵՊՍ. ՆՈՎԱԿԱՆ

ՃԿԷ. — 2. լինիցին մարդկան, 28.

ՃԿԸ. — 2. — ... արտաքոյ ներքոյ ...

թիւ.

ՃԿԹ. — 1. — ... զգայութեան, Ժ.

ՃԿԱ. — 2. — ուր, Խ. որ, Ը.

ՃԿԲ. — 2. — էրէք, անասունք. ...

չարք մարդիք ... Խ.

ՃԿԳ. — 1. — հրամանըն ցասման, 2.

ցասման հրամանն, Ի.

ՃԿԴ. — 2. — ... խառնեցան, Խ.

ՃԿԵ. — 1. — ըզբարձր լերունքդ, 28.

զբարձր լերինս, Խ. զվերինս բարձանց, Ը.

զիզացան, Ի.